

גוט שבת Gut Sábész

20. évfolyam 33. szám • Ára: 330 HUF • כ"ה

KIADJA: CHABAD-LUBAVICS ZSIDÓ NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI EGYESÜLET

Gyertyagyújtás Budapesten: 19:41 • י"ט אייר תשע"ח • 2018. 5. 4. • פרשת אמור • Szombat kimenetele: 20:54

Mága Zoltán a saját koncertjén is adakozott

Teltház előtt adott jótékonyági koncertet *Mága Zoltán* Prima Primissima díjas hegedűművész és zenekara az Óbudai zsinagógában a CEDEK Izraelita Szeretetszolgálat javára. A gyönyörűen felújított épület előtti terület is megtelt a hallgatósággal.

Szilágyi Nóra, a CEDEK vezetője köszöntötte az egybegyűlteket, majd átadta a szót *Köves Slomó* rabbinak. A rabbi – megköszönve *Szilágyi Nóra* áldozatos munkáját – ismertette a CEDEK szerteágazó tevékenységét az ételosztástól, az egészségügyi intézmények támogatásán át a személyes segítségnyújtásig. A rabbi emellett felhívta a figyelmet arra: a zsidó vallás milyen nagy hangsúlyt helyez az adakozásra. A Szeretetszolgálat két önkéntese, *Gyürke Andrea* Sajó-bábonyról és *Rózsa Tamás* Bu-

dapestről az önkéntes munka szépségéről és a segítségnyújtás fontosságáról is szót ejtett.

Mága Zoltán hegedűművész ezen az estén is meglepte hallgatóit. Nemcsak azzal, hogy repertoárja mellett a zsidó zenevilág kincseiből is válogatott, vagy azzal, hogy mindenkit saját zenei cd-jével ajándékozott meg, hanem azzal is, hogy bejelentette: következő amerikai turnéjának és jubileumi koncertjének bevételéből 1-1 millió forintot adományoz a CEDEK Szeretetszolgálatnak, újfent bizonyítva, hogy rászolgált a „szertet hegedűse” elnevezésre.

A Szeretetszolgálat egyéb tevékenységei mellett a következő hónapokban két helyszínen nyit népkonyhát, melyek Weiss Manfréd nevét viselik majd, a neves zsidó gyáros által üzemel-

tett két népkonyha emlékére. A két népkonyhán összesen 5000 adag ételt osztanak ki naponta.

A lág baomer estéjén tartott koncert előkészületei mellett sem szünetelt a CEDEK munkája. Ezúttal az ételosztás mellett az óbudai védőnői hálózat munkáját segítették azzal, hogy több mint 600 000 forint értékben adtak át számukra csecsemő és kisgyermek vizsgálati eszközöket.

Ezen kívül peszách előtt 500 ezer forintnyi adományt küldtek – többek közt kóser baromfi húst és halat, bort, szőlőt, cukrot, sót, tejet – az EMIH ungvári rabbijának, Mendel Wilhelmnek. Az adományból a környéken élő mintegy 300, többségében magyarajkú zsidó család kapott élelmiszercsomagokat.

Meghívó

Oberlander Báruch rabbi és neje, valamint *Yehuda Rosenberg* és neje sok szeretettel meghívják közösségünk tagjait gyermekeik, *Yossi* és *Gitty* esküvőjére, melyet 2018. május 15-én, 18 órától tartanak a *Bálna terasza* előtt (1093 Budapest, Fővám tér 11-12.) A részvételről visszajelzést a mazltov@zsido.com címre várnak.

AlefKids tábor

Idén nyáron július 4-július 12-ig, minden gyermek számára csodálatos nyári élményt kínál Badacsonytomajban az AlefKids, ami több mint egy nyári tábor. Minden szempontból egyedülálló. A közösség szellemisége az összetartozás élményére, az egymás segítségére, a pozitív megerősítésre épül.

A táborban eltöltött időt áthatja a zsidóság mindennapos szokásainak megtartása. A közös játék és tanulás élménye. A gyermekek minden tevékenységét meghatározza a professzionális pedagógiai felkészülés. A sport, a mozgásos tevékenységek is mindennapos részét képezik a tábori életnek. Minden gyermek személyes figyelmet kap. A tábor alatt napi ötszöri kóser étkezést biztosítunk.

Jelentkezni az alefkids1@gmail.com e-mail címen, vagy a 06 30 545-1864-es telefonszámon lehet.

Mága Zoltán hegedűművész jótékonyági estje az óbudai zsinagógában

Hetiszakasz

Izrael ünnepei

Shakaszunk – *Emor* (3Mózes 21:1-24:23.) – a kohániták „szolgálati szabályzatát” írja elő, részletezi, kik azok a kohániták, akik a szolgálatot teljesítik és milyen testi hibák által válnak erre alkalmatlanná. Ehhez kapcsolódóan az áldozati rend bizonyos elemeit szabályozza az Írás; meghatározza, mitől válik alkalmatlanná egy állat áldozat-

ként történő felhasználásra. Végezetül a szakasz Izrael ünnepeit sorolja fel, elsőként a szombatot – ami a legfontosabb ünnep – majd peszáchtól kezdve szukkotig a többi ünnepet és azok főbb jellemzőit ismerteti. A fejezet – egy megtörtént, sajnálatos eset kapcsán – az istenkáromlás büntetésének leírásával fejeződik be.

Zsidó híradó

Trumpról nevezhetik el az új nagykövetségi negyedet Jeruzsálemben

„Az országok számára vonzó területet szeretnénk kijelölni” – árulta el az építkezésekért felelős miniszter.

Elkezdődött Jeruzsálemben egy új nagykövetségi negyed tervezetének kidolgozása – jelentette be Yoav Gallant a nemzetközi médiának. Az izraeli építkezésekért felelős miniszter még azelőtt felvetette az ötletet, hogy Csehország, Románia és Honduras kapcsán is olyan hírek láttak napvilágot, melyek szerint az Amerikai Egyesült Államok és Guatemala után ők is szeretnék Tel-Avivból Jeruzsálembe költöztetni külképviseletüket.

Gallant levelében arra kérte az illetékes döntéshozókat, hogy kezdjék el a jövőben költöző nagykövetségek helyszínének előkészítését. „Elő kell készítenünk egy új földterületet erre a célra. Utasítottam a

minisztériumomat arra, hogy mihamarabb tegyen lépést az ügyben” – mondta a miniszter.

Az izraeli vezető azt is elárulta, hogy több nevet is javasolt az új negyed kialakításához – olvasható a Jerusalem Post honlapján. Bár elsőként „Nagykövetségi negyed” néven gondolkozott, később a „Trump negyed” ötlete is felmerült benne – tekintettel arra, hogy az amerikai elnök májusban történelmet ír, amikor a világon elsőként valóban átköltözteti országa nagykövetségét a zsidó fővárosba. Decemberben Izrael közlekedési miniszterének jóváhagyásával egy újonnan épülő vasútállomást is az amerikai elnök tiszteletére neveztek el.

Hat napon át végeztessék munka...

Eheti tórai szakaszunk, az *Emor*, a következő parancsolatot tanítja: „Hat napon át végeztessék munka, de a hetedik napon szombati nyugalom legyen... semmi munkát se végezzetek.” (3Mózes 23:3.)

A parancsolat minden egyes szava lényeges, sőt, még azok sorrendje is. A Tóra először arra utasít minket, hogy hat napon át dolgozzunk, s csak ezt követően adja parancsba a hetedik napi pihenőt.

A zsidó naptárban a hét vasárnappal kezdődik. Elterjedt az a szokás, hogy ezt az első napot jelöljük ki pihenőnek, mielőtt belevágnánk a valódi munkába. A Tóra ezzel ellentétes sorrendet fektetett azonban le, amelyben először a munka napjai jelennek meg, s csak azok végeztével jelöli ki a szent szombat napját a pihenésre. „Hat napon át végeztessék munka” és „a hetedik napon szombati nyugalom legyen,” amely sorrend a tökéletes ellentéte a bevett gyakorlatnak. Az a tény, hogy a Tóra a munkát időben előbbre veszi a pihenésnél, világosan jelzi, hogy az ember földi rendeltetését nem a tétlenségben való tengődésben,

hanem a jólétéért, közösségért és lelki harmóniájáért meghozott fizikai és spirituális munkában látta helyesen megfogalmazódni.

Rögtön Ádám megteremtését követően a Tóra azt mondta: „És vette az Örökkévaló Isten az embert és beléhelyezte Éden kertjébe, hogy megmunkálja és őrizze azt.” (1Mózes 2:15.) Az idézett vers jelentése a következő: Isten akarata az, hogy spirituális erőfeszítéseinken keresztül folyamatosan fejlesszük magunkat. Ilyen módon aktív társai lehetünk Istennek a világ felemelésében és a benne rejlő örök értékek feltárásában. Annak érdekében pedig, hogy mi is világosan lássuk a világ rendeltetését, s a benne ránk háruló felelősséget, Isten a Tórát (amely szó a héber horáából – tanítás – származik) adta nekünk.

A Tóra segítségével pedig képesek leszünk bevégezni feladatunkat, hogy mi is és a világ is egy magasabb szintre emelkedjen általa.

*Kovács Jichák rabbinövendék
cikke Yitschak Meir Kagan
rabbi rása nyomán*

A MI CIKKEINK KÓSEREK!
ADÓJA 2x1%-ÁNAK FELAJÁNLÁSÁVAL
A GUT SÁBESZT TÁMOGATJA!

KÉRJÜK, IDÉN IS TÁMOGASSA SZERVEZETEINKET ADÓJA 2x1%-ÁVAL!
EGYHÁZI 1%: EMIH TECHNIKAI SZÁM: 1287
TÁRSADALMI SZERVEZETEK 1%: CHÁBÁD LUBAVICS ALAPÍTVÁNY
ADÓSZÁMA: 19463038-1-42
TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: WWW.KOSEREGYSZAZALEK.HU

Imaidők a következő hétre:

Talmud Egylet – Sász Chevra Zsinagóga (VI., Vasvári Pál u. 5.)

Vasárnap-péntek: 8.00 Reggeli ima

Vasárnap-csütörtök: 19.50 Délutáni-esti ima (a Keren Or-ban, Károly krt. 20.)

Péntek: 18.30 **Az omerszámlálás: a hosszú élet titka**

(Oberlander Báruch rabbi előadása); 19.30 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus* és vacsora

Szombat: 8.45 Hetiszakasz-tanulás,

9.15 Reggeli ima, majd *Kidus*

19.40 Délutáni ima, majd *szeudá slisit*

Óbudai Zsinagóga (III., Lajos utca 163.)

Hétfő-péntek (munkanapokon): 6.30 Reggeli ima

Péntek: 19.00 Tanulás

19.30 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus*

Szombat: 9:15 Hetiszakasz a kabbala tükrében

10.00 Reggeli ima, majd *Kidus*

Velem és a Rebbével történt

A Rebbe magasabb szinten van, mint az orvosi egyetem

Amikor a fiam, Shmaryahu csecsemő volt, sokat betegeskedett. Ha valaki öt kilométeres körzetben eltűszentette magát, ő rögtön náthás lett. Szinte egyáltalán nem működött az immunrendszere. Idővel megerősödött, de nem igazán kezdett el növekedni. Nagyon kicsi volt, elmaradt a fejlődésben. Sokkal kisebb volt, mint a kortársai. Öt éves korában a gyermekorvosunk

ténet minden részletét feltártam. Nagyon hosszú levél volt. A választ szinte azonnal megkaptuk. A Rebbe áthúzta a levelemben a „növekedési hormon” szót, és mellé írta héberül: semmiképpen sem!

Később kaptunk egy üzenetet, melyben a Rebbe azt tanácsolta, hogy keressünk fel egy másik specialistát, akitől majd megkapjuk a helyes megoldást. Így tehát vissza-

egy kedves zsidó emberhez van szerencsém. Elmondtam neki az egész történetet, beleértve a Rebbe tanácsát is. Ő csak elmosolyodott és annyit mondott: „Minden rendben lesz”. Felhívta a figyelmünket arra, hogy mi magunk is nagyon alacsonyak vagyunk. Én 147 cm vagyok, a férjem 168, tehát nem valószínű, hogy a fiunk magas lesz. Azt is mondta: „Nem vagyok nagy híve a hormonkezelésnek. Nincs elegendő tapasztalatunk ahhoz, hogy ismerjük e módszer hosszú távú következményeit. Ezért nem is javaslok. Ehelyett inkább röntgenezzük meg a fiú csuklóját hathavonta, és figyeljük, hogy növekednek-e a csontjai.” Ezt tettük, és együtt örültünk Shmaryahu csontjai minden egyes apró növekedésének.

Egy nap behívott az irodájába. Nagyon komoly volt és megkért, hogy üljek le. Kinyitott egy orvosi szaklapot és így szólt: „Kérem, olvassa el ezt a cikket.” Az állt benne, hogy több olyan gyerek meghalt, aki az elmúlt évben növekedési hormont kapott. Ma már szintetikus hormonokat használnak, abban az időben azonban még halotakból vonták ki a hormont, gyakran olyan emberek holttestéből, akik fertőző betegségben hunytak el. Akkoriban ezeket a betegségeket még nem tudták kimutatni, így a kezelt gyerekek egy része megfertőződött és meghalt. A Rebbe tehát megmentette a fiam életét.

Shmaryahu ma már 36 éves. Nem valami magas, de életben van. Mindezt a Rebbe hihetetlen bölcsességének köszönhetjük.

Susan Blauner

Készült a lubavicsi Rebbe életét feldolgozó archívum videóinterjúja alapján. Az archívum magyar nyelvű változata itt érhető el:
www.youtube.com/alubavicsirebbe

Susan Blauner drog- és alkoholfüggőséget kezelő programot irányít. Az interjú Encinoban készült, 2011-ben.

azt mondta, látogassunk el Kaliforniába, a legjobb endokrinológushoz. „Nagyon nehéz időpontot foglalni nála, de nekem sikerült. Nem fogad el semmilyen biztosítást, helyben kell kifizetni – ezer dollárt egy vizsgálatért.”

Azokban az időkből – a nyolcvanas évek elején – elképzelhetetlen volt ezer dollárt kifizetni egy rövid orvosi konzultációért, de annyira kétsége voltunk esve, hogy bármire hajlandóak voltunk.

Elmentünk tehát az endokrinológushoz, aki további vérvizsgálatokat rendelt el, és egy héttel később újra látni akart minket. A második alkalommal közölte, hogy a fiamnak növekedési hormonokat kell adni 21 éves koráig. Nem tetszett, amit hallottam, ezért azt mondtam az orvosnak, hogy még beszélni akarok a Rebbémmel a dologról. Az orvost nem érdekelte a véleményem, neki csak az ezer dollár volt fontos.

Leültem és levelet írtam a Rebbének, melyben a tör-

mentem a gyermekorvosunkhoz, és megmondtam neki, hogy a lubavicsi Rebbe nemet mondott.

Az orvos üvöltöni kezdett: „Hogy érti ezt? Tudja, hogy mit meg nem tettem, hogy azt az időpontot megszerzem maguknak? Az az ember a legjobb, a leghíresebb, a legtapasztaltabb, a legnagyobb-rúbb! Ő az, aki segíteni tud!”

Ránéztem, és így szóltam: „Ha a Rebbe azt mondta, hogy nem, akkor nem! Szeretnék egy beutalót egy másik endokrinológushoz.”

Ekkor még dühösebb lett. „Mit tud ez a Rebbe? Talán elvégezte az orvosi egyetemet?”

Elmosolyodtam és azt mondtam: „A Rebbe sokkal magasabb szinten van, mint az orvosi egyetem”. Az orvos kissé lehiggadt, de láttam rajta, hogy mennyire irtózik tőlem, és mennyire semmibe veszi. Ezzel együtt megtette, amit kértem, és adott egy beutalót Dr. Sheldon Levinhez.

Elmentem Dr. Levinhez, és örömmel láttam, hogy

A spirituális útmutató az omerszámláláshoz

Az embert hét alapvető érzelmi tulajdonság alkotja. Az omerszámlálás idején ezeket az érzelmi tulajdonságokat tudjuk egyesével finomítani és ezáltal magasabb spirituális szintre emelkedni, hogy az 50. napon készen álljunk befogadni a Tórát.

Hatodik hét Jeszod – kötődés

A *jeszod*, a kötődés a legszorosabb érzelmi forma, két személy teljes fúziója. Közös kapcsolódási pont nélkül nem lehet megélni egyazon érzelmet. A kötődés nem csak azt jelenti, hogy átérezzük a másik boldogságát vagy problémáját, hanem hogy olyan szoros kapcsolatban vagyunk vele, hogy megéljük azt. Kötődés az élet pillére, az érzelmi gerince az emberi pszichének. Mindenkinek szüksége van kötődésre, hogy érzelmileg kibontakozzon és fejlődjön. A kötődés biztonságot ad, a valahová való tartozás érzését, önbizalmat és magabiztosságot ad.

Az omer 36. napja

A jeszod cheszedje – Kötődés szerető kedvességgel

Napi feladat: Biztosítsd a körülötted levőket a hozzájuk fűződő kötődéséről és mutasd is ki nekik valami apró kedvességgel.

Az omer 37. napja

A jeszod gvrurája – Kötődés igazsággal és fegyelemmel

Napi feladat: Végezz önvizsgálatot, hogy az érzelmi kötődésed másokkal helyénvaló-e.

Az omer 38. napja

A jeszod tiferetje – Kötődés harmóniával és együttérzéssel

Napi feladat: Nyújts segítséget valakinek, aki nagyon közel áll hozzád.

Az omer 39. napja

A jeszod necáchja – Kötődés eltökéltséggel és ambícióval

Napi feladat: Győzd le az akadályt, ami meggátol, hogy kapcsolatot építs ki valakivel.

Az omer 40. napja

A jeszod hodja – Kötődés alázattal

Napi feladat: Mondj hálát Istennek a biztos érzelmi kapcsolatokért, amik körül vesznek.

Az omer 41. napja

A jeszod jeszodja – Kötődés kötődéssel

Napi feladat: Szánj minden nap egy kis extra időt a meglévő kapcsolataid ápolására.

Az omer 42. napja

A jeszod málchutja – Kötődés önállósággal

Napi feladat: Mutasd meg a kapcsolatokat erősségét és pozitívumait annak, aki a legközelebb áll hozzád.

Fordította: Herrman Judit

Kóser konyha Leves árpagyönggyel (gerslivel)

Az ómerszámlálás a Szentélyben bemutatott, árpából készült ómer áldozatra emlékeztet.

Párve, tojásmentes

4 szál sárgarépa; 1 fehérrépa; 1 karalábé; 1 zeller; 1 cukkini; 2 krumpli; 1 batáta; 1 nagy fej hagyma; 3 gerezd fokhagyma; 3 ek. olaj; Só, bors, kurkuma és őrölt koriander, ízlés szerint; 2 babérlevél; 1/2 pohár árpagyöngy (gersli)

A tálaláshoz: egy pohárnyi felaprított petrezselyem

A hagymát nagy darabokra vágjuk, a répát, fehérrépat, cukkinit felkarikázzuk, a krumplit, zellert, batátát, valamint a karalábét pedig kockákra vágjuk. A feldarabolt zöldségeket nagy lábosba tesszük, majd az olajon, nagy lángon néhány perc alatt megpároljuk. Felöntjük vízzel, megfűszerezzük. Az árpagyöngyöt megmossuk, és alaposan átvizsgáljuk, nehogy bogár legyen benne, majd a leveshez adjuk. Ha felforrt, kis lángra vesszük, és letakarva egy órán át főzzük. A petrezselymet vízbe áztatjuk, majd ezt is alaposan lemossuk, és átnézzük, hogy meggyőződünk róla, hogy nincs a leveleken bogár. Felaprítjuk, a levest tányérokba merjük és megszórjuk petrezselyemmel.

Tanulmányút Izraelbe

Izraeli tanulmányúton jártak a Maimonidész Gimnázium diákjai, mely során hajóval, gyalog, autóbusszal és teveháton járták be az országot délről, északra és nyugatról, keletre. Meglátogatták Izrael főbb nevezetességeit és sokat tanultak, tapasztaltak a Szentföldről. Útjuk során az állomások közt szerepelt többek között a Siratófal, a Mászadá, a Holt-tenger, Ein Gedi, a Golán-fennsík, a Gálil, valamint Akko, Tel-Aviv, Meron, Kfar Chabad is. Ellátogattak a Jád Vásem múzeumba és Cfátira is,

végül, de nem utolsó sorban pedig felkeresték iskolájuk névadó-

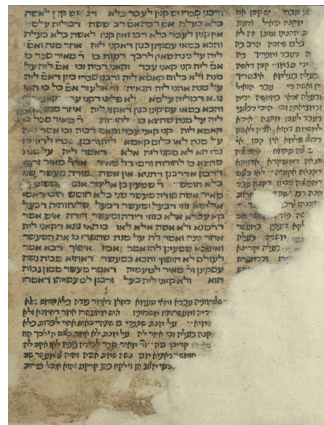
jának, a Rámbámként is ismert Maimonidésznek a sírját is.

Ki volt a Talmud tördelője?

Járjunk bármelyik jesivában, zsinagógában vagy tanházban, a polcokon sorakozó Talmud kötetek lapjai pontosan megegyeznek egymással, függetlenül attól, hogy melyik könyvkiadó és melyik országban adta ki.

A Talmud traktátusainak lapjai jellegzetes szerkezetűek. Minden lap két oldalból (alef és bét) áll. Középen helyezkedik el a törzsszöveg, melynek belső szélén Rási (Slomo ben Jicchák rabbi, 1040-1105), a legnevesebb kommentátor magyarázatai kaptak helyet, külső szélén pedig a Toszfoznak (kiegészítések) nevezett, elsősorban Németországban és Franciaországban élt, középkori rabbik kommentárjai. A lap kialakítása nagyban segíti a szöveg elsajátítását, mert minden mondat után rögtön el lehet olvasni az értelmezést segítő magyarázatokat. A lapok számozása és szerkesztése teljesen egységes és minden újabb kiadást hűen követi a megszokott rendet. Ha valaki Jeruzsálemben becsukja a Kidusin traktátust, miután a 67. lap alef oldalán, a negyedik sor melletti Rási kommentár elolvasásával befejezte aznapra a tanulást, másnap

Londonban vagy Chicagóban ugyanott tudja folytatni egy ot-tani kiadású kötetben.

A máig követett rendszer atyja meglepő módon egy XVI. században, Velencében élt katolikus nyomdász volt. A könyvnyomtatás feltalálása előtt a Talmud köteteket is kézzel másolták, így rendkívül nagy volt az eltérés a kötetek között. A törzsszöveget és a különböző kommentárokat más-más kézíratra másolták, így a tanulóknak egyszerre több könyvben kellett kutakodniuk. A könyvnyomtatás hajnalán még nem voltak egységesek a Talmud kiadásai, mind más formátumban és más kommentárral jelent meg. Egy

korai, 1485-ben, a spanyolországi Guadalajarában nyomtatott változat például csak a fent már említett Rási magyarázatait tartalmazta.

A XVI. században Velence volt a zsidó könyvnyomtatás központja, annak ellenére, hogy zsidók nem működtethettek nyomdát. A nagy kereslet miatt azonban számos nem zsidó nyomdász adott ki héber nyelvű könyveket, melyeknek piaca volt a keresztény teológusok körében is, akik ebben az időben kezdtek el mélyrehatóbban foglalkozni a zsidó tudományokkal.

A Babilóniai Talmud első, teljes sorozatát is Velencében nyomtatták, egy Amszterdamból érkezett, katolikus nyomdász, Daniel Bomberg nyomdájában, 1519 és 1523 között. Munkáját zsidó és kikeresztelkedett alkalmazottai segítették. A kiadás különlegessége abban rejlett, hogy oldalai számozottak voltak, és a lapok szélein tartalmazzák Rási és Toszfoth kommentárjait is. A Bomberg-féle szerkesztés világszerte elterjedt, és csak nagyon kevés kiadás (pl. az 1616-os krakkói változat) tért el ettől az elmúlt ötszáz év során.

Gut Sábesz – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics – Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület / Published weekly by Chabad-Lubavitch – The Jewish Heritage Center of Hungary 1052 Budapest, Károly körút 20.

Telefon: +36-1-268-0183
www.zsido.com / info@zsido.com
Felelős kiadó: Oberlander Báruch rabbi
Főszerkesztő: Steiner Zsófia
A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük, ne dobja el!

Munkatársak: Golubovics Martina,
Dénes Anna, Kovács Jicchák, Molnár Zsófia
Nyomdai előkészítés: Juhász Valéria
ISSN 1416-4604

